

SOLEIDIS ERU VIDURSKIFTINI Á FILIPSOYGGJUNUM:

70 pst. undir 21 ár!

Eitt sindur um vinnulívið og söguna hjá hesum landinum, ið skal hava forsetaval til heystar

Filipsoyggjarnar liggja í land-nyrðingshorninum av teim indo-nesisku oyggjunum (íkkí at javnmeta við indonesisku tjóðina), sum liggja í Landsynningsasiu. Har eru tilsamans 7097 oyggjar, og stóddin av ríkinum er 296.285 km². Av teim 37 milj. íbúgvunum eru bert níggju milj., sum hava atkvøðurætt. Atvoldin til henda stóra munin er tað, at 70 pst. av íbúgvunum eru undir 21 ár — hóast atkvøðurætturin fyrst kortum var settur niður til 18 ár — og so

tað, at tey, ið ikki duga at lesa og skriva ikki hava atkvøðurætt.

Landbúnaður høvuðs-vinnuvegur

Filipsoyggjarnar hava landbúnað sum høvuðsvinnugrein, og sum tað varð greitt frá í hinari politisku greinin, er risútflutningurin tann týðningarmesti tátturin. Annars hava evni sum tubbak, sukur, frukt og gummí

eisini stóran týðning fyrí út-flytingina av vörum, sum fyrí tað mesta fer til USA. Danmark hevur tó eisini fingið nógvav vörur haðani, og var eina tíð tann fjórði størsti kund in hjá Filipsoyggjunum.

Søgan

Oyggjarnar vórðu funnar í 1521 av Ferdinand Magellan, og gjordust í 1565 spansk hjáland. (Navnið er eftir spanska konginum Filip II.) Í 1898 tók USA Filipsoyggjarnar frá Spaniu, aftaná at teir høvdu sigrað í tí spansk-amerikanska krígunum. 1934—35 fingi oyggjarnar sjálvstýri, sum skuldi vera fult eftir einum 10-ára skeiði, men annar heimsbardagi forðaði eitt sindur fyrí hesum ætlanum, tí japanarar hersettu í 1941-42 oyggjarnar. Í 1943 gjordu japanarar vart við, at nú vóru oyggjarnar ein sjálvstøðug tjóð. Men 1944—45 tóku amerikumenntær aftur. Í 1946 gjordust oyggjarnar so at endanum leyst og frælst tjóðveldi, men tær í hini greinin nevndu Laurel-Langley avtalurnar, skerdur rættiliga nógv um frælsið. Fyrst í 1974 kunnu oyggjarnar gerast 100 pst. frælsar og úttatveldaðar.

Stjórnarskipanin er soleiðis: Forsetin verður valdur fyrí fyra ár. Tað löggevandi valdið liggur hjá einum senati við 24 limum og einum tingi við 100 limum. Tjóðarumsitingin liggur í hondunum á 11 ráðum, og tað

Dunið frá kreppubrotunum

Fólkaflokkurin, sum seinasta heyst var harðliga ímóti at stimbra landskassan við einum 20 miljóna láni, mælir nú til at 5-10 milj. veðhaldsheimild at standa ímóti kreppuvandanum

Á seinasta figgjarnevndarfundi hevur fólkaflokkurin lagt fram eitt skriv, har mælt verður til, at landsstýri og figgjarnevnd fáa 5—10 milj. veðhaldsheimild til hjálparveitingar til skip og virki, har tað figgjarliga er vorðið ella verður trongligt.

Afturat hesum eru í skrivinum nakrar »almindilgheitir«, ið vit ikki skulu nema meira við her.

Hetta minnir á orðini »sum ketta úr høvdatrog.«

Seinasta heyst bað landsstýri tingið um heimild at læna 20 milj. kr. fyrí at stímbra landskassan, so hann var førur fyrí at standa ímóti kreppuóløgunum, ið vóru farin at brota, men tá segði fólkaflokkurin nei.

Hann vildi ikki ganga við til meira enn 10 milj. kr.

Tá figgjarárið var at enda komið hevði landskassin lagt út 7 milj. kr. fyrí skip og virki.

dømandi valdið er hjá 16 rettarstýrum, einum handils-, einum appel- og einum hægstarætti.

micky.

ið vóru komin á trot ella størri figgjarligt hall.

Umstøðurnar eru ikki batnaðar síðan tá.

Viðurskiftin í Grønlandi nærka seg eini nærsagt »natúr-katastrofu«, so eingin ivi er um at hallið hjá mongum, beði skipum og virkjum, verður størri enn nakrantið áður.

Nú tað tekur at raka fólka-flokksins egnu reiðiliga hart, kemur Hákon Djurhuus við einum neyðhjálpuruppskoti — nokrum viðmerkingum til gerða bók figgjarnevndarinnar, ið veruliga ikki innihalda annað, enn landsstýrið frammanundan hevur arbeitt við og framvegis arbeitt við fyrí at sleppa undan kreppun sum frægast og best.

Sjálvt um andstöðan er sein á veg, eigur hon tó tokk fyrí, at hon tekur undir við landsstýrinum í stremban tess at bjarga føroyska vinnulivinum undan teimum hottandi kreppubrotunum.

Nú hevur ið hvussu er fólka-flokkurin hetta skriv at draga fram og visa á, at heilt negativur hevur hann ikki verið.

Skiparapróvtøkur

Skiparapróvtøkan varð hildin við sjómanskúlan frá 20.6 til 30.6.

Hesir hava staðið prógv: Øssur Viberg Mortensen, Tvøroyri

Kaj Andrew Ljósstein, Skopun

Elmar Holm, Tvøroyri

Kjartan Ingvarðsson Joensen, Leirvík

Gunnar Oliver Joensen, Tvøroyri

Marius Joensen, Sandavágur

Joen Peter Forberg, Sandur

Jákup Jógvan Danielsen, Kvívík

Jóhan Ziska Hognesen, Nordoyri

Guttorm Sune Andreasen, Tórshavn

Jens Pauli Dam, Húsavík

Søren Jacobsen, Nólsoy

John Thomsen, Strendur

Ólavur Høinesen, Leirvík

Hans Jakob Olsen Dam, Vestmanna

Bjarni Tórgarð Brattaberg, Vágur

Hesir fingi premiu:

John Thomsen, Strendur, 1

kikara frá Føroya Sparikassa.

Kjartan Ingv. Joensen, Leirvík, 1

kikara frá Tryggingarsambandinum.

Bjarni T. Brattaberg, Vágur, 1

barometir frá Føroya Sparikassa.

Nýtt skeið til skiparaprógv byrjar aftur 1. oktober.

við lappbyir har í nánd, men ikki við býir longri burtur. Av hesum eru ymisk bygdamál komin fram, so samar, ið búgva langt frá hvorum øðrum, hava ílt við at skilja hvønn annan.

Longu heilt tíðliga vóru tey stóðini, samarnir komu framvið heyst og vár, tey sokallaðu heyst- og várstóðini tey mest týðningarmestu. Her var ein sterk torvkáta (hús hjá lappum) bygd, og ymisk goymslurum til mat. Um heystið, tá ið alt frysti til, og tað kavaði, fóru teir við reindjóraklokkunum niður í skógarøkið og fingi tá samband við fólk har niðri, har vörubýtið fór fram. Reindýrin liva hesa árstíð av tí gráa reinlavinum, og kunnu tey grava seg niður í meturdjúpum kava fyrí at fáa sær føði. Men so, tá ið tað gerst kaldari og tað fryst ír í skógarøkinum, flyta samarnir við sínum reindýraflokkum oman í láglendið. Her halda teir til, til kavin byrjar at oyggja fyrí aftur at nærkast skógar- og fjallalendinum. Sostatt er talan um trý tilhaldsstøð hjá samunum. Um summarið halda teir til á hálendinum, um heystið og várið í skógarøkinum og um veturin á láglendinum. Her er at viðmerkja, at hesar nomadur — teir seinastu í Europa — ikki bert liva av reindjórum, men hava aðra vinnu við síðina av, sum fiskimenn, skógarbeiðarar og ymisk annað.

(Framhald.)

VILLI HANSEN SKRIVAR UM SAMAR

Um heystið, tá tá alt frysti til, var farið við reindýrunum niður í skógarøkið, har teir fingi samband við onnur fólk, og har eisini vörubýti fór fram.